

Informatie over het agendapunt 'Geweld tegen Vrouwen' en 'Financiële Zelfstandigheid' op Nederlands en Europees niveau voor de feminismegroep, 14 juli 2021

Beste vrouwen,

In het voorjaar 2021 zijn zowel Bernardine als ikzelf bezig geweest met de meest urgente problemen waar vrouwen tegenaan lopen, namelijk 'Geweld tegen Vrouwen' en 'Financiële Zelfstandigheid'.

Beide punten spelen al sinds het begin van de tweede feministisch golf, maar veel vrouwen hebben hier nog mee te maken. Feitelijk loopt de vooruitgang met een slakkengangetje en op sommige onderdelen neemt de ongelijkheid zelfs toe.

Bij de feminismegroep is er regelmatig aandacht voor geweest. Bv via discussies over #MeToo, waar vooral Bernardine en Eba zich voor hebben ingespannen en via wetgeving over partneralimentatie waar zelfs een extra website over is opgezet is door Marjan.

Het laatste jaar is er wel het een en ander gebeurd.

Hoe zit het op Europees niveau?

Nederland heeft in 1991 het CEDAW-verdrag ondertekend, dat alle vormen van discriminatie van vrouwen uitbrand. Sindsdien wordt elke vier jaar de regering ondervraagd door het CEDAW-comité over de stand van zaken met betrekking

Het ¹CEDAW-verdrag is in 1979 opgesteld, Nederland heeft het in 1991 geratificeerd. In het verdrag staat wat regeringen moeten doen om de positie van vrouwen te verbeteren. Elke regering die het verdrag heeft ondertekend wordt eens in de vier jaar ondervraagd over de stand van zaken m.b.t. vrouwenrechten in dat land.

In Europa gebeurt deze ondervraging door de CEDAW-comité². In Nederland wordt ter voorbereiding van dat gesprek een schaduwrapportage³ opgesteld door vrouwenorganisaties en experts. Iedere organisatie of expert kan daarvoor punten inleveren, dit kon tot 1 januari 2021. Ook de **Wouw** heeft een stuk ingeleverd over de veranderde wetgeving partneralimentatie, zie pagina 9. Het is helaas niet is opgenomen omdat er te weinig ruimte was. Wouw is een van de 76 ondertekenaars van de schaduwrapportage.

Het CEDAW-comité wordt van 5 tot 9 juli bijgepraat over de stand van zaken in Nederland t.a.v. vrouwenemancipatie door het Netwerk VN-Vrouwenverdrag⁴ die de schaduwrapportage heeft opgesteld. Er worden vragen gesuggereerd die de CEDAW-leden

¹ **CEDAW** Committee on the Elimination of Discrimination Against Women. Verdrag inzake de uitbanning van alle vormen van discriminatie van vrouwen. In Nederland ook wel **VN-Vrouwenverdrag** genoemd. Dit verdrag is gebaseerd op de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens, op 18 december 1979 aangenomen door de algemene Vergadering van de Verenigde Naties, en ondertekend door 189 landen. Nederland ondertekende in 1991

² **Het CEDAW-comité** telt 23 leden, onder wie één Nederlands lid: Corinne Dettmeijer. Zij is overigens per definitie niet bij de monitoring van Nederland betrokken, om onafhankelijkheid te garanderen.

³ **Schaduwrapportage**, 6 juni 2021 https://www.vn-vrouwenverdrag.nl/wp-content/uploads/Shadow_report_Dutch_CEDAW_Network_incl_references-05June2021.pdf

⁴ **Netwerk VN-Vrouwenverdrag** <https://www.vn-vrouwenverdrag.nl>

kunnen stellen aan de regering. De situatie in Nederland is nogal treurig en de regering wordt nu elke twee jaar op het matje geroepen.

Het gaat o.a. over gelijke behandeling, geweld tegen vrouwen, de verdeling betaald werk en zorg binnen relaties, kinderopvang en parttime werken, zwangerschaps-gerelateerde discriminatie en stereotype beeldvorming.

Een ander belangrijk aandachtspunt is dat in Nederland veel zaken neutraal geregistreerd worden, waardoor niet meer achterhaald kan worden dat sommige ongelijkheden meer vrouwen treffen dan mannen. Dit speelt bv. bij seksueel geweld tijdens de Covid-19 pandemie en intersectionele discriminatie.

Omdat in de schaduwrapportage niets kon worden opgenomen over discriminatie bij de wet Herziening Partneralimentatie is contact gezocht met het College 'De rechten van de mens'. Sinds 2012 is dit de voortzetting is van de Commissie Gelijke Behandeling die dáárvoor de Emancipatieraad heette! Zie de brief op pagina 11.

Ook het College heeft in juni 2021 een schaduwrapportage⁵ bij de CEDAW ingeleverd en kan vragen stellen aan het CEDAW-comité.

'Geweld tegen Vrouwen'

Istanbul Conventie - Verdrag van de Raad van Europa en Grevio

Oprichting van een brede coalitie van maatschappelijke organisatie op 9 juni 2021.

De Nederlandse Vrouwenraad (NVR) zet zich samen met de European Women's Lobby⁶ in voor de implementatie en naleving van de **Istanbul Conventie**⁷, een belangrijk mensenrechtenverdrag om alle vormen van geweld tegen vrouwen en meisjes te stoppen en heeft hiervoor een actieplan geschreven.

Wouw heeft zich aangemeld voor deelname aan de coalitie met Bernardine Ensink als contactpersoon.

Het is de start van het smeden van een brede coalitie van maatschappelijke organisaties, beleidsfunctionarissen en parlementsleden die de noodzaak van een Nationaal Coördinerend Orgaan '**Violence Against Women**' bekrachtigen.

Op dit moment kent Nederland namelijk nog geen nationale coördinatie - hoewel dit een wettelijk vereiste is bij de Istanbul Conventie - de taakopdracht is nu verspreid over 3 ministeries (VWS, OCW en VenJ).

⁵ Schaduwrapportage van het College voor de Rechten van de Mens, juni 2021

⁶ De **European Women's Lobby** (EWL) is het grootste netwerk van vrouwenorganisaties in Europese Unie. Opgericht in 1990 om vrouwenrechten en gelijkheid van vrouwen en mannen te bevorderen, bestaat anno 2017 uit meer dan 2000 organisaties in alle 27 EU-lidstaten en 3 kandidaat-lidstaten, evenals een Europese netwerk organisaties in heel Europa. De EWL is in Nederland gelinkt aan de Nederlandse Vrouwen Raad.

⁷ **10 jaar Istanbul Conventie:** Het is nú tijd om ambities samen te brengen voor actie, omdat de Nederlandse overheid in gebreke blijft. De Nederlandse Vrouwen Raad (NVR) presenteerde 9 juni 2021 een actieplan om succesvol een Nationaal Coördinator Geweld tegen Vrouwen in te stellen om geweld tegen vrouwen te bestrijden én te voorkomen.

Het Verdrag van de Raad van Europa⁸ inzake het voorkomen en bestrijden van geweld tegen vrouwen en huiselijk geweld, staat Nederland bekend als Istanbul-Conventie. Het is een mensenrechtenverdrag dat 11 mei 2011 ondertekend kon worden. Het verdrag streeft naar de preventie van geweld, de bescherming van (potentiële) slachtoffers en 'naar het beëindigen van de straffeloosheid van de daders'.

Op 1 augustus 2014 trad de conventie in werking, in maart 2019 hebben 46 landen in de EU de Conventie ondertekend. Turkije verliet het verdrag op 20 maart 2020, Polen volgt misschien.

Op 1 maart 2016 is het voor Nederland van kracht geworden. Nederland moest in 2018 voor het eerst rapporteren aan het toezichthoudend comité, GREVIO⁹. Dat hecht, net als het CEDAW-comité, aan informatie van NGO's. Ook de Nederlandse regering vindt het belangrijk dat GREVIO onafhankelijk informatie uit het maatschappelijk middenveld ontvangt. Daarom heeft het ministerie van VWS een opdracht aan het Netwerk VN Vrouwenverdrag verleend om daarvoor te zorgen.

Op 20 januari 2020 heeft GREVIO het eerste [baseline report on the Netherlands](#) gepubliceerd. Het rapport bevat een uitgebreide analyse van de wijze waarop Nederland de in de Istanbul Conventie vastgelegde bepalingen implementeert.

Het is nog mogelijk om tot 13 september 2021 de [petitie](#) te ondertekenen waarin om nationale coördinatie wordt gevraagd, en over het stoppen van Geweld tegen Vrouwen, zie pagina 5.

⁸ De **Raad van Europa** richt zich op het bevorderen van mensenrechten en democratie en is in 1949 opgericht. Er zijn bijna 50 leden lid, ook bv Rusland en Turkije. Daarna zijn er nog zo'n 220 verdragen en 101 conventies opgesteld.

Het belangrijkste verdrag is het **Europees Verdrag Rechten van de Mens**, opgesteld op 4 november 1950. De Raad van Europa heeft sinds de jaren 1990 een reeks initiatieven genomen ter bevordering van de bescherming van vrouwen tegen geweld.

⁹ **GREVIO** (the Council of Europe Expert Group on Action against Violence against Women and Domestic Violence) is een groep van deskundigen inzake actie tegen geweld tegen vrouwen en huiselijk geweld. Zij zijn het toezichthoudend comité in Nederland. Aleid van der Brink is voorzitter.

Concrete acties:

Bijlagen:

- pag 5 Lancering van het actieplan van de NVR voor Nationale Coördinatie Geweld tegen Vrouwen, 18 juni 2021. Lees ook het 5 puntenplan hierover. Wouw heeft ondertekend.
De volgende stap is de petitie met de bedoeling deze in september aan te bieden aan de Tweede Kamer. Nog tot 13 september mogelijk om te ondertekenen.
- pag 6 Aan: Verdrag van de Raad van Europa inzake het voorkomen en bestrijden van geweld tegen vrouwen en huiselijk geweld.
Brief voor Aleid van der Brink, is niet doorgestuurd naar de NVR of het Netwerk VN-Vrouwenorganisatie. Aanmelding bij Grevio als NGO blijkt niet mogelijk. Bernardine
- pag 8 Adhesiebetuiging aan jonge vrouwen in Frankrijk die hun ongenoegens uiten door A4tjes op muren te plakken, aanleiding is de #MeToo beweging.
Mail van Eba aan deze vrouwen, zoals afgesproken bij de Feminismegroep van 23 september 2020, 12 november 2020, Engels, Eba
- pag 9 Brief voor secretariaat van het Netwerk VN-Vrouwenverdrag met de aanmelding van de initiatiefwet partneralimentatie als onderwerp voor de prioriteitenlijst van de schaduwrapportage, 3 december 2020. Marjan
- pag 11 Brief aan het College voor de Rechten van de Mens over (indirecte) discriminatie bij de wet Herziening Partneralimentatie. Geschreven om de kwestie aan te kaarten bij het CEDAW-Comité. Marjan

Bijgewoond via zoom:

- 19 mei meeting: High Level Expert meeting implementatie naleving Istanbul conventie over Geweld tegen Vrouwen. De bedoeling is: De High Level Expertmeeting is een eerste stap om te komen tot een brede coalitie van maatschappelijke organisaties, beleidsfunctionarissen en parlementsleden die de noodzaak van een Nationaal Coördinerend Orgaan 'Violence Against Women' bekrachtigen en oproepen tot de instelling daarvan.
- 9 juni 21 NVR – petitie voor coördinator 'Geweld tegen vrouwen' en oprichting van een brede coalitie van maatschappelijke organisaties. Bijgewoond door Bernardine en Marjan.
- 28 juni Achterbanconsultatie van het Netwerk VN Vrouwenverdrag over de schaduwrapportage. Bijgewoond door Bernardine en Marjan

Petitie: Stop Geweld tegen Vrouwen. Nationale Coördinatie noodzakelijk.

Het actieplan voor Nationale Coördinatie Geweld tegen Vrouwen is 18 juni 2021 gelanceerd door de NVR, zie het [YouTube filmpje](#) hierover.

De volgende stap is de petitie¹⁰ over het stoppen van Geweld tegen Vrouwen om aan de Tweede Kamer aan te bieden.

Met deze online petitie wil de NVR het onderwerp op de agenda van de Tweede Kamer krijgen zodat er een centrale, nationale coördinatie voor de uitvoering van de Istanbul Conventie wordt benoemd. Doel is om 'alle vormen van geweld tegen vrouwen en meisjes, en huiselijk geweld' effectief en efficiënt te stoppen. Op dit moment kent Nederland geen nationale coördinatie - hoewel dit volgens het Verdrag van Istanbul een wettelijk vereiste is.

Het is nog mogelijk om tot 13 september 2021 de [petitie](#) te ondertekenen.

Meer informatie:

Alle informatie over deze campagne is hier terug te vinden:

<https://www.nederlandse vrouwenraad.nl/petitiegeweldtegenvrouwen>

'As women, we must stand up for ourselves, We must stand up for each other. We must stand up for justice for all.' Michelle Obama

Met vriendelijke groeten,

Namens Amanda Huits, Christine Nanlohy, Kristine Evertz, Annelies Vethman en Marion Minis van de Nederlandse Vrouwen Raad.

Vijf prioriteiten voor Nationale Coördinatie.

Dit [stuk](#) is opgesteld voor de dringende oproep aan de Tweede Kamer om het Verdrag van Istanbul na te leven en mede ondertekend door WOUW, 18 juni 2021.

¹⁰ **Petitie**

Wij,

Alle vrouwen, betrokken burgers, slachtoffers van geweld, de Nederlandse Vrouwen Raad en partners

constateren

dat gebrekkige coördinatie het leed en de pijn van slachtoffers van geweld verergert;
dat Nederland verplicht is een nationale coördinatie in te voeren die tot nu toe niet is geregeld;
dat het beleid is versnipperd over de ministeries VWS, OCW en J&V met als gevolg: inefficiëntie en ineffectiviteit van beleid.

en verzoeken

Verzoeken tot de instelling van een Nationale Coördinatie gericht op 5 actiepunten:

1. Focus de uitvoering op een mensenrechtenperspectief;
2. Analyseer de ongelijke machtsrelaties in gewelddadige relaties;
3. Zorg voor integraal & samenhangend beleid;
4. Verzamel onafhankelijke gegevens om beleid te evalueren, analyseren en bij te stellen;
5. Geef aandacht aan preventie.

Brief voor Aleid van der Brink, die niet doorgestuurd is naar de NVR of Netwerk VN-Vrouwenorganisatie. Aanmelding bij Grevio als Wouw is niet mogelijk.

Netwerk maatschappijkritische 50+vrouwen

Email: wouw.amsterdam@gmail.com

Website: www.wouw-amsterdam.nl

Aan: Verdrag van de Raad van Europa inzake het voorkomen en bestrijden van geweld tegen vrouwen en huiselijk geweld

Betreft: aanmelding bij Grevio om de stukken mede namens WOUW te ondertekenen

Amsterdam, 25 mei 2021

Beste mensen,

Wouw-Amsterdam (Wouw is een netwerk van Maatschappijkritische 50+ vrouwen) onderschrijft de doelstelling van het Verdrag van de Raad van Europa inzake het voorkomen en bestrijden van geweld tegen vrouwen en huiselijk geweld. De Wouw meldt zich graag aan bij de Grevio.

De Wouw is van mening dat de doelstellingen in het bovengenoemde verdrag helder zijn geformuleerd. Het is bijzonder belangrijk om alle Europese landen te verenigen in de verwerping van discriminatie en geweld tegen vrouwen.

Wel willen we de kanttekening maken dat er in zake het geweld tegen vrouwen een discrepantie bestaat tussen de doelstellingen en de praktijk.

Geweld tegen vrouwen/huiselijk geweld/seksueel misbruik vindt meestal plaats in afwezigheid van getuigen, zowel in de publieke als in de privésfeer. Dit gegeven bemoeilijkt niet alleen de preventie van dergelijk geweld, maar vooral ook de bescherming van vrouwen tegen dit geweld. Als het geweld aanleiding is tot een gang naar de politie en of het rechtssysteem dan is het in de meeste zaken 'zijn woord tegenover haar woord'. Bij het politiebureau worden dergelijke aangiftes niet in behandeling genomen en door de rechtbank worden deze zaken geseponneerd of in geval van een echtscheiding vaak genegeerd. Deze handelwijze bevestigt de status quo, waardoor het geweld tegen vrouwen blijft voortduren. Ondanks veel goede doelstellingen wordt het geweld tegen vrouwen slechts bij uitzondering door ons rechtssysteem daadwerkelijk aangepakt en onze maatschappij geeft in de meeste gevallen vrouwen in zake huiselijk of seksueel geweld geen bescherming. Onderzoeksjournalistiek is in sommige gevallen een probaat middel gebleken om structureel geweld en misbruik boven water te krijgen, maar kent ook diverse nadelen. We pleiten ervoor dat van het Verdrag van de Raad van Europa deze problemen onder ogen ziet en het stimuleert om andere beschermingswijzen te ontwikkelen.

Contactpersoon WOUW-Amsterdam,
Bernardine Ensink, ber.ensink@gmail.com

Netwerk maatschappijkritische 50+vrouwen

Email: wouw.amsterdam@gmail.com

Website: www.wouw-amsterdam.nl

To: The Council of Europe Expert group on Action against Violence against women and Domestic Violence.

Concerns: Registration at Greivio in order to sign the Council of Europe Convention also on behalf of the Wouw.

Amsterdam, 25-May-2021

The Wouw (a network of women critical of the social structure) subscribes the Council of Europe Convention on preventing and combating violence against women and domestic violence, Istanbul, 11-05-2011.

The Wouw likes to become a member of the Council of Europe Expert group on Action against Violence against women and Domestic Violence.

The purposes of the Council of Europe Convention are clearly articulated.

It is very important that all European Countries are united in the rejection of discrimination and violence against women.

We want to comment that concerning violence against women there is a vast discrepancy between the purposes and the practices.

Violence against women/ domestic violence, sexual abuse usually takes place without any other witnesses both in public and in private situations.

This complicates not only the prevention of violence, but especially the protection of these women by the law. In so many cases 'it is his word against her word'. In the police office such cases are put aside, are dropped by the law system or neglected in case of divorce proceedings. This way of dealing with violence against women confirms the status quo and violence continues.

Violence against women is seldomly punished by the law system and women are hardly protected. Research journalistic has been important to unveil structural violence against women, but this method has also several disadvantages. We plead that the Council of Europe Convention faces these problems and that it stimulates innovations in ways of protection.

Contact person WOUW-Amsterdam: Bernardine Ensink, ber.ensink@gmail.com

Beste vrouwen,

Naar aanleiding van een uitgebreid artikel in de Volkskrant op pagina 2 en 3 van 1 september 2020 over de #MeToo beweging in Frankrijk, waar jonge vrouwen hun ongenoegens uiten door A4'tjes op muren te plakken, kwam in de feminismegroep het idee op om aan deze vrouwen een adhesiebetuiging te sturen.

Het opstellen van de brief, en vooral het achterhalen van een adres, heeft veel moeite gekost. Door de onvermoeibare energie van Eba is dit gelukt.

To: *Le collectif Collages Féminicides*,

Regarding your actions

November 12 2020

Dear women,

We, the WOUW (Wise Old Women) from Amsterdam, have read in our journal 'The Volkskrant, 3 september 2020' about your action to ask attention and confront the society with the shocking violence against women. We want to let you know that we support your actions.

In the past we have had many actions and fights against violence against women. Now, in the Netherlands everybody can phone to a special telephone number to report domestic violence. This 'report point' is called 11.000 times a month. Between 5-10% of the women has been subjected to domestic violence in their houses during their lives. Often these families are well known to the health care workers, but health care workers do not focus their treatment on the violence or on aggression regulation, their interventions are not very effective ('De Psycholoog, 2 sept 2020').

In 2018 43 women lost their lives by murder or man slaughter. The majority (33) were killed by their (ex-) partner. Many more women live in a constant fear because of the threats of their partners.

It makes us hopeful and glad that (young) women have the power and the courage to continue the fight against violence. Your actions are an incentive for women in the Netherlands, good luck, and with regards,

On behalf of the feminist group of WOUW,

Eba Nanuru, Bernardine Ensink and Marjan Nieuwenhuis

Van: **Wouw Amsterdam** <wouw.amsterdam@gmail.com>

Date: vr 13 nov. 2020 om 11:13

Subject: To: Le Collage Féminides - regarding your actions - letter of WOUW,

Dear Angelina,

We are very happy that it is possible to contact you, because it was difficult to find the address of Le Collage Féminides.

This is the letter we wrote to them.

Can you please send the letter to le collectif?

And we wish the gluers much luck, Best regards, Marjan

Aan het secretariaat van het Netwerk VN-Vrouwenverdrag,
t.a.v. Janine Röling.

Betreft: Aanmelding onderwerp voor de prioriteitenlijst van de schaduwrapportage,
initiatiefwet partneralimentatie

Datum: 3 december 2020

Beste Janine Röling,

Hierbij melden we een onderwerp aan voor de lijst van prioriteiten van de schaduwrapportage. Op 1 januari 2020 is de initiatiefwet partneralimentatie ingegaan, waarbij partneralimentatie voor de minstverdienende partner is teruggebracht van 12 naar 5 jaar. De motivering was dat partners die scheiden geen 12 jaar aan elkaar verbonden moeten blijven en eerder aan een zelfstandig leven moeten kunnen beginnen.

Deze wetswijziging pakt echter niet genderneutraal uit. Zij vergroot de bestaande financieel nadelige gevolgen van een scheiding voor de meest zorgende partner. Er is sprake van indirecte discriminatie, omdat de minstverdienende partner (meestal de vrouw) er gemiddeld 7 jaar langer in inkomen op achteruit gaat (zo'n 25 procent) terwijl de meestverdienende partner (meestal de man) 7 jaar langer hetzelfde inkomen behoudt.

De in Nederland gangbare voltijd-deeltijd verdeling is diep geworteld in onze samenleving en zo dwingend dat het betekenisloos is om van een vrije keuze te spreken. Onlangs is dat nog bevestigd door het IBO onderzoek¹¹.

Zijn er dan geen vrouwen in Nederland die na een onverhoopte scheiding in hun eigen levensonderhoud kunnen voorzien? Zeker wel! De trend is al jaren dat het aantal partneralimentaties daalt, wat de noodzaak van deze wetswijziging ondergraaft.

Vrouwen die door de nieuwe wet getroffen zullen worden, zullen veelal vrouwen zijn die door zorgtaken (kinderen gaan nog altijd in meerderheid naar de moeder, mantelzorg) of door hun opleiding aangewezen zijn op minder volledige, minder betaalde of minder vaste plaatsen op de arbeidsmarkt. Gescheiden vrouwen die een eigen inkomen uit arbeid tot dusver konden aanvullen met een (meestal bescheiden!) partneralimentatie, zullen nu eerder geheel of gedeeltelijk afhankelijk worden van een uitkering.

Vooral voor vrouwen met zware zorgtaken zoals de zorg voor gehandicapte kinderen, zieke ouders, zieke partner, gehandicapte vrouwen zelf en oudere vrouwen zullen nog jarenlang van deze wet de financiële gevolgen ondervinden.

¹¹ IBO Deeltijdwerk; De(el)tijd zal het leren. *Van analyse naar beleid over deeltijd*.
H. Maassen van den Brink, Ministerie SZW, 29 april 2020

De wet kent enkele uitzonderingen en voorts een hardheidsclausule voor schrijnende gevallen, maar we denken dat deze niet zullen voorzien in alle situaties waarin een langere duur van de partneralimentatie nodig, mogelijk en billijk zou zijn geweest.

Hardheidsclausules worden bijna nooit uitgesproken. Wij zijn bang dat veel vrouwen juist vanwege de schrijnendheid van hun situatie hun recht niet zullen weten te halen.

Ons punt sluit o.i. aan bij artikel 16.1 over gelijke rechten inzake huwelijks- en familiebetrekkingen.

Concluderend

Deze wetswijziging lijkt neutraal maar betekent dat het zelfstandige leven dat ex-partners nu al na vijf jaar zullen leiden er voor vrouwen structureel slechter uit ziet dan voor mannen, die (gemiddeld) hun inkomen behouden. Daarmee is de verantwoordelijkheid voor de gevolgen van keuzen die gezamenlijk gemaakt zijn tijdens het huwelijk, na een scheiding te eenzijdig op de schouders van de zorgende partner, meestal de vrouw, gelegd.

Marjan Nieuwenhuis en Myrtille Helledoorn,

Namens de werkgroep 'Economisch Zelfstandig' van WOUW Amsterdam,
Netwerk van maatschappijkritische 50+ vrouwen,
wouw.amsterdam@gmail.com | <http://wouw-amsterdam.nl/zelfstandigheid>
020 6793159

NB. Bureau Clara Wichmann overweegt een aanklacht wegens indirecte discriminatie. Ook wil het Clara Wichmann onderzoeken welke groepen vrouwen door deze wetswijziging ernstig in financiële moeilijkheden zullen komen en hen eventueel bijstaan bij een bezwaar. In het voorjaar van 2021 zal herover een expert meeting worden georganiseerd.

Aan het College Rechten van de Mens, t.a.v. Adriana van Dooijeweert en Sharon Lie Kon Pauw

Betreft: Vraag over de Wet Herziening Partneralimentatie, i.v.m. indirecte discriminatie.
Heeft u de mogelijkheid om dit te bespreken bij de regering en de CEDAW?

30 mei 2021

Beste mensen,

Graag vragen wij uw aandacht voor het volgende.

Per 1 januari 2020 is de wet Herziening Partneralimentatie ingegaan. Deze wet is weliswaar neutraal verwoord, maar werkt verschillend uit voor mannen en vrouwen.

Wat is er aan de hand? Bij een echtscheiding kan nu maximaal 5 jaar partneralimentatie worden toegekend, dit was 12 jaar.

Dit betekent dat de meest verdienende partner 7 jaar minder partneralimentatie hoeft te betalen, dit is meestal de man, en dat de minstverdienende partner 7 jaar eerder financieel op eigen benen moet staan. In de praktijk betekent dit 40 procent van de gescheiden vrouwen 7 jaar eerder op bijstandsniveau komen te leven.

Weliswaar wordt er al steeds minder partneralimentatie toegekend, maar voor een groep vrouwen pakt deze nieuwe wet heel ongunstig uit. Het gaat bv om vrouwen met zware zorgtaken, zorg voor (gehandicapte) kinderen en ziekte. Voor hen is het moeilijk om in het eigen financiële onderhoud te voorzien en zijn dan op bijstand aangewezen.

Weliswaar zijn er enkele versoepelingen in de wet aangebracht en is er de toezegging dat de hardheidsclausule ietsje wordt verruimd (dit moet nog over 3,5 jaar blijken) en dat er over 8 jaar (nu 6,5 jaar) er een evaluatie van de wet komt. De vraag is of dit voor een aantal vrouwen niet te laat is, ze zitten dan al in de bijstand. En het moet nog blijken of er aan de wet gesleuteld gaat worden.

Door de Nederlandse VrouwenRaad en WOUW-Amsterdam zijn een aantal brieven¹ over de gang van zaken verstuurd naar de initiatiefnemers, ministers en Kamerleden, waarin aan de orde kwam hoe nadelig deze wet uitpakt voor vrouwen.

Daar komt bij dat een aantal stappen die voor het opstellen van een gebruikelijk zijn, zijn overgeslagen, bv:

- Er is geen Emancipatie Effect Rapportage uitgevoerd.
- Na de Nota van Wijziging van 14 maart 2017, toen de initiatiefwet ingrijpend is veranderd, is er niet opnieuw advies van de Raad van State ingewonnen.
- De Kamerleden hebben niet willen wachten tot het IBO onderzoek Deeltijdwerk² over de verdeling van zorg en betaald werk binnen relaties gepubliceerd werd.
- De wet berust op weinig onderzoek. Ondanks onze vragen hierover vonden de initiatiefnemers en ministers dit niet nodig.

¹ <https://www.nederlandsevroutenraad.nl/html/index.php?paginaID=2736>
<https://www.economischzelfstandig.nl/>

² [IBO Deeltijdwerk](#); De(eltijd) zal het leren. Van analyse naar beleid over deeltijd.
H. Maassen van den Brink, Ministerie SZW, 29 april 2020 |

Tot slot

Onze vraag is of u deze wet onder de aandacht kunt brengen bij de regering en de CEDAW als zijnde indirecte discriminatie, wat volgens de Wet Gelijke Behandeling en het VN-Vrouwenverdrag niet is toegestaan. En dat deze wet wordt aangepast, zodat de negatieve gevolgen voor een groep vrouwen opgeheven wordt.

Wij maken ons namelijk ernstige zorgen over de gevolgen van deze wet ten aanzien van een niet onaanzienlijke groep vrouwen, vaak met kinderen en oudere vrouwen, die langdurig op de armoedegrens zullen leven.

We geven u graag meer informatie,

Met vriendelijke groet,

namens Wouw-Amsterdam

Marjan Nieuwenhuis
marnieuw@dds.nl

Email: wouw.amsterdam@gmail.com

Website: www.wouw-amsterdam.nl

Van: Marjan Nieuwenhuis [mailto:marnieuw@dds.nl]

Verzonden: woensdag 2 juni 2021 8:43

Aan: College voor de Rechten van de Mens

CC: Christine Nanlohy

Onderwerp: Mail aan Adriana van Dooijeweert

Beste mevrouw van Dooijeweert,

Op 25 mei heb ik telefonisch een melding gedaan bij het College over (indirecte) discriminatie bij de wet Herziening Partneralimentatie, waarbij ik Sharon Lie Kon Pauw te spreken kreeg.

Bij haar bleek ik niet bij de juiste afdeling te zijn.

Vandaar dat ik u als voorzitter van het College benader, in de hoop dat het mogelijk is om deze kwestie aan te kaarten bij de regering en de CEDAW-Comité.

Hieronder in het kort een toelichting over wat er speelt en hoe de wet tot stand is gekomen. Graag licht ik nog het een en ander toe.

Met vriendelijke groet,

Marjan Nieuwenhuis

Reactie op 23 juni 21

Geachte M. Nieuwenhuis,

Bedankt voor uw bericht aan het College voor de Rechten van de Mens (hierna: College). Uw bericht wordt (anoniem) geregistreerd.

U vraagt zich af of Adriana van Doijeweert de Wet Herziening Partneralimentatie bespreekbaar kan maken bij de regering of CEDAW. Namens Adriana van Doijeweert reageer ik op uw bericht. Het College heeft de rapportage aan CEDAW al opgesteld en verstuurd. Het punt dat u aankaart, is daarin niet genoemd.

Wat kunt u doen?

U kunt contact opnemen met het Juridisch Loket of bureau Clara Wichmann

Omdat de wet al is aangenomen en in werking is getreden, kan een benadeelde vrouw een rechtszaak aanspannen en daarbij een beroep doen op het VN-Vrouwenverdrag. Voor meer informatie hierover kunt u contact opnemen met het bureau Clara Wichmann. Voor meer informatie over juridische mogelijkheden kunt u ook contact opnemen met het Juridisch Loket via 0900-8020.

Vragen?

Mocht u nog vragen hebben, dan kunt u contact opnemen met mij of mijn collega's per email of van maandag t/m vrijdag tussen 10.00 en 16.00 uur op 030 - 888 38 88.

Met vriendelijke groet,

mr. A. Wamulume
Juridisch medewerker Front Office

College voor de Rechten van de Mens
Kleinesingel 1-3 Postbus 16001 3500 DA Utrecht T 030 888 38 88 M
info@mensenrechten.nl W www.mensenrechten.nl